κου / Γιῶργος Λεωτσάκος, [*Κύκλος Βάγκνερ*] *Ὁ Βάγκνερ καὶ ἡ Ἑλλάδα* [συνεργ. στὴ μτφρ. Νίκος Μ. Σκουτερόπουλος] (Ἀθήνα: Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν ⟨Περίοδος Ἐξορμήσεως 1992-1993⟩ / MIET, 1992).

Tomas Hägg, *Τὸ Ἀρχαῖο Μυθιστόρημα* [συνεργ. στὴ μτφρ. Γιώργης Γιατρομανωλάκης] (Ἀθήνα: MIET, 1992).

C[live] S[taples] Lewis, *Ὁ Ταξιδιώτης τῆς Αὐγῆς*, εἰκονογρ. Pauline Baynes (Ἀθήνα: Κέδρος ⟨Τὸ Χρονικὸ τῆς Νάρνια, 5⟩, 1993).

Heinrich Heine, *Ἡ Ρομαντικὴ Σχολή*, μτφρ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος [μτφρ. ποιημάτων] (Ἀθήνα: Στιγμή, 1993).

C[live] S[taples] Lewis, *Τὸ Ἄλογο καὶ τὸ Ἀγόρι του*, εἰκονογρ. Pauline Baynes (Ἀθήνα: Κέδρος ⟨Τὸ Χρονικὸ τῆς Νάρνια, 3⟩, 1994).

C[live] S[taples] Lewis, *Ὁ Πρίγκιπας Κασπιανός*, εἰκονογρ. Pauline Baynes (Ἀθήνα: Κέδρος ⟨Τὸ Χρονικὸ τῆς Νάρνια, 4⟩, 1995).

C[live] S[taples] Lewis, *Τὸ Λιοντάρι, ἡ Μάγισσα καὶ ἡ Ντουλάπα*, εἰκονογρ. Pauline Baynes (Ἀθήνα: Κέδρος ⟨Τὸ Χρονικὸ τῆς Νάρνια, 2⟩, 1999).

Harold Pinter, *Τέφρα καὶ Σκιά* [μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση] (Ἀθήνα: ἐκδ. Καστανιώτη / Ἡ Νέα Σκηνή, 2000).

Sarah Kane, *Καθαροί, πιά* [μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση ποὺ ἀνέβηκε στὶς 4-4-2001 στὸ Θέατρο τῆς Ὁδοῦ Κυκλάδων, σὲ σκηνοθεσία Λευτέρη Βογιατζῆ], φωτογρ. Κώστας Ὀρδόλης, ἐπιμ. Εἰρήνη Λεβίδη (Ἀθήνα: Ἡ Νέα Σκηνή, 2001).

Heinrich Hoffmann [Δόκτορος Ἐρρίκου Χόφμαν], *Ὁ Πετροτσουλούφης, ἢ Ἱστορίες γιὰ Καλοὺς Μεγάλους καὶ Κακὰ Παιδιά* [*Εὔθυμες Ἱστορίες καὶ Ἀστεῖες Εἰκόνες*] (Ἀθήνα: Γράμματα, 2003).

Sarah Kane, *Λαχταρῶ* [μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση ποὺ ἀνέβηκε στὶς 21-11-2003 στὸ Θέατρο τῆς Ὁδοῦ Κυκλάδων, σὲ σκηνοθεσία Λευτέρη Βογιατζῆ], ἐπιμ. Εἰρήνη Λεβίδη (Ἀθήνα: Ἡ Νέα Σκηνή, 2003).

Miguel de Cervantes, *«Πρὶν ἀπὸ τὸ Στερνὸ Ταξίδι»: Ἀπὸ τὰ* Πάθη τοῦ Περσιλέως καὶ τῆς Σιγισμούνδης *(Ἀφιέρωση καὶ Πρόλογος)* (Ἀθήνα: MIET, 2005).

Niccolò Machiavelli, *Ὁ Μανδραγόρας* [εἰσαγ.-μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση ποὺ ἀνέβηκε τὴ χειμερινὴ περίοδο 2007-2008 σὲ σκηνοθεσία Παντελῆ Δεντάκη], φωτογρ. Ὀρφέας Ἐμιρζάς, ἐπιμ. Κοραλία Σωτηριάδου (Ἀθήνα: Θέατρο τοῦ Νέου Κόσμου / Νέα Σκηνὴ Τέχνης, 2008).

Heinrich von Kleist, *Ὁ Πρίγκιπας τοῦ Χόμπουργκ* [μτφρ.-ἐπιμ., ἔκδ. μαζὶ μὲ τὰ κείμενα ποὺ περιλαμβάνονταν στὸ πρόγραμμα τῆς παράστασης ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο (Θέατρο Rex: Σκηνὴ Κοτοπούλη), στὶς 29-3-2008, σὲ σκηνοθεσία Λευτέρη Βογιατζῆ] (Ἀθήνα: Γράμματα, 2008).

Roald Dahl / Donald Sturrock, «Τὰ Τρία Μικρὰ Γουρουνάκια»· Raymond Briggs, «Ὁ Χιονάνθρωπος»: *Χριστούγεννα στὸ Μέγαρο: Παραμυθένια Μουσική* [πρόγραμμα παραστάσεων μὲ συνθέσεις τῶν Paul Patterson καὶ Howard Blake] (Θεσσαλονίκη: Μέγαρο Μουσικῆς Θεσσαλονίκης, Δεκέμβριος 2008· μὲ προσθήκη: Roald Dahl, «Ἡ Κοκκινοσκουφίτσα»: *ὅ.π.*, Ἀθήνα, Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν, Δεκέμβριος 2009).

Howard Barker, *Τὸ Ὕστατο Σήμερα* [εἰσαγ.-μτφρ. στὸ πρόγραμμα τῆς παράστασης, σὲ σκηνοθεσία Λευτέρη Βογιατζῆ] (Ἀθήνα: Νέα Σκηνή / Θέατρο τῆς Ὁδοῦ Κυκλάδων, 2010).

Ἐπιμέλεια

Karl Marx / Friedrich Engels, *Κείμενα γιὰ τὴν Τέχνη*, εἰσαγ. Carlo Salinari, μτφρ. Στάθης Χρυσικόπουλος (Ἀθήνα: Ἐξάντας ⟨Δοκίμιο, Φιλοσοφία, Θεωρία⟩, 1975.

Μελοποιήσεις Ποιημάτων

Γιάννης Μαρκόπουλος, *Ὁρίζοντες* (Ἀθήνα: EMI Columbia, 1981 – ἀρ. 14C 064-71177).

Θάνος Μικρούτσικος, *Ὁ Ἅμλετ τῆς Σελήνης* (Ἀθήνα: MINOS- EMI, 2002 – ἀρ. CD085622).

Συνάντηση τῆς Λογοτεχνικῆς Συντροφιᾶς μὲ τὴ Τζένη Μαστοράκη στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Σχολείου τὴν Τετάρτη 3 Ἀπριλίου 2013

στὸ Πλαίσιο τοῦ Θεματικοῦ Κύκλου «Νεανικὲς Ἡλικίες στὴ Λογοτεχνία»

Ἡ Τζένη Μαστοράκη γεννήθηκε τὸ 1949 στὴν Ἀθήνα (πιὸ συγκεκριμένα, στοῦ Ζωγράφου), ὅπου ὁλοκλήρωσε τὶς ἐγκύκλιες σπουδές της (στὸν Ὑμηττὸ ἀπὸ τὸ 1959 κ.ἑξ.) καὶ ὅπου διαμένει (ἀλλὰ ἀπὸ τὸ 2009 κ.ἑξ. στὴν Κυψέλη). Σπούδασε βυζαντινὴ καὶ μεσαιωνικὴ φιλολογία στὴ Φιλοσοφικὴ Ἀθηνῶν. Ἀπὸ νωρὶς ἀφοσιώθηκε στὴ μετάφραση ἀπὸ τὰ ἀγγλικά, τὰ γερμανικὰ καὶ τὰ ἰταλικά, λίγο ἀργότερα καὶ τὰ ἱσπανικά, δίνοντας μιὰ μεγάλη ποικιλία συγγραφέων στὴ γλώσσα μας (πεζογραφία, ποίηση, δοκίμιο, βιβλία γιὰ παιδιά, καθὼς καὶ βιβλία πολιτικά, κοινωνιολογικά, φιλολογικά, ψυχολογικὰ καὶ ἄλλα, σὲ παλιότερες ἐποχές – ἀλλὰ καὶ ἀρκετὰ ἔργα δραματουργίας, ἀπὸ τὸ *Equus τοῦ* Peter Shaffer τὸ 1975 στὸ Θέατρο Ἔρευνας τοῦ Δημήτρη Ποταμίτη καί, πιὸ ὕστερα, τὸ 1986, τὴν *Πενθεσίλεια* τοῦ Heinrich von Kleist στὸ Κρατικὸ Θέατρο Βορείου Ἑλλάδος, μέχρι σήμερα). Παράλληλα, ἐργάστηκε συστηματικὰ καὶ ὡς ἐπιμελήτρια κειμένων σὲ ἐκδοτικοὺς οἴκους.

Στὰ γράμματά μας ἐμφανίστηκε μὲ μιὰ ἑνότητα ποιημάτων, «Τὸ Συναξάρι τῆς Ἁγίας Νιότης» (συλλογὴ τοῦ 1968, σχεδὸν ἕτοιμη γιὰ ἔκδοση), ποὺ περιλήφθηκε τὸ 1971 στὴν *Ἀντι-Ἀνθολογία* τοῦ Δημήτρη Ἰατρόπουλου. Κίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γιάννη Ρίτσου –συμβούλου ἐκδόσεων τοῦ οἴκου «Κέδρος»–, στὸν ὁποῖο ὀφείλεται καὶ ὁ τίτλος τοῦ πρώτου της βιβλίου (*Διόδια*, 1972). Μὲ ποιήματα, κριτικὰ κείμενα, μεταφράσεις της ἢ μὲ ἀπαντήσεις σὲ ἔρευνες καὶ μὲ συνεντεύξεις της, συνεργάστηκε κατὰ καιροὺς μὲ διάφορα περιοδικά (ὅπως: *Ἀντί*, *The Athens Review of Books*, *Διαβάζω*, *Ἐντευκτήριο*, *Ἡ Λέξη*, *Ὁδὸς Πανός*, *Ποίηση*, *Ὁ Πολίτης* κ.ἄ.), ἐφημερίδες (ὅπως: *Athens Voice*, *Τὸ Βῆμα*, *Ἐλευθεροτυπία* καὶ *Βιβλιοθήκη τῆς Ἐλευθεροτυπίας*, *Τὰ Νέα* κ.ἄ.), καθὼς καὶ σὲ συλλογικοὺς τόμους, ἐνῶ προλογικὰ καὶ συνοδευτικὰ κείμενά της ἀπαντοῦν καὶ σὲ ἄλλες ἐκδόσεις ἢ ἀφιερώματα.

Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἔργου της καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου ὑπῆρξε εὐρεία. Ἕνα ἀπὸ τὰ τρία μέρη στὸ βιβλίο *Ἡ Κασσάνδρα καὶ οἱ Λογοκριτὲς στὴν Ἑλληνικὴ Ποίηση 1967-1990* (1998· ἑλλ. ἔκδ. 2002) τῆς Karen Van Dyck, διευθύντριας τοῦ προγράμματος ἑλληνικῶν σπουδῶν στὸ Πανεπιστήμιο Κολούμπια τῆς Νέας Ὑόρκης, εἶναι ἀφιερωμένο στὴ Τζένη Μαστοράκη. Τιμητικὲς ἐκδηλώσεις, ἀφιερώματα περιοδικῶν καὶ διατριβὲς στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ ἔχουν ἐπισημάνει τὴν ἰδιαίτερη ποιότητα τῆς ποιητικῆς της προσφορᾶς. Τὰ ποιήματά της μεταφράστηκαν σὲ πολλὲς γλῶσσες καὶ δημοσιεύτηκαν σὲ ἀνθολογίες καὶ περιοδικά, καθὼς καὶ σὲ αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις (ἀγγλικά, γαλλικὰ καὶ γερμανικά). Το 1989 τιμήθηκε γιὰ τὸ σύνολο τοῦ μεταφραστικοῦ της ἔργου μὲ τὸ Βραβεῖο Thornton Niven Wilder ἀπὸ τὸ Μεταφραστικὸ Κέντρο τοῦ Πανεπιστημίου Κολούμπια, τὸ 1992 μὲ τὸ εἰδικὸ βραβεῖο τοῦ IBBY (International Board on Books for Young People) γιὰ τὴ μετάφραση τοῦ παιδικοῦ βιβλίου *Ὁ Ταξιδιώτης τῆς Αὐγῆς* τοῦ C.S. Lewis, καὶ τὸ 2011 ἀπὸ τὸ Θεατρικὸ Μουσεῖο γιὰ τὴ μετάφραση τοῦ *Ὕστατου Σήμερα* τοῦ Howard Barker.

Εἶναι ἱδρυτικὸ μέλος τῆς Ἑταιρείας Συγγραφέων.

Αὐτοτελῶς Δημοσιευμένα Ποιητικὰ Βιβλία

Διόδια (Ἀθ.: Κέδρος, 1972 – καὶ ἀνατ.).
Τὸ Σόι (Ἀθ.: Κέδρος, 1978 – καὶ ἀνατ.).
Ἱστορίες γιὰ τὰ Βαθιά (Ἀθ.: Κέδρος, 1983 – καὶ ἀνατ.).
Μ' ἕνα Στεφάνι Φῶς (Ἀθ.: Κέδρος, 1989 – καὶ ἀνατ.).

Συμμετοχὲς σὲ Συλλογικοὺς Τόμους (Ἐπιλογή)

Νινέττα Μακρυνικόλα [ἐπιμ.], *Τὸ Χρονικὸ τοῦ Κέδρου 1954-2004* (Ἀθήνα: Κέδρος, 2004).

Χρήσεις τῆς Γλώσσας: Ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο, 3-5 Δεκεμβρίου 2004 (Ἀθήνα: Σχολὴ Μωραΐτη· Ἑταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας, 2005).

Νάσος Βαγενάς [ἐπιμ.], *Ἐπέτειος: Κρίσεις καὶ Σχόλια γιὰ τὸ Ἔργο τοῦ Δ.Ν. Μαρωνίτη 2008-2009* (Ἀθήνα: Μικρὴ Ἄρκτος, 2010).

Μεταφράσεις (Ἐπιλογή· Πρῶτες Ἐκδόσεις)

Ἄμυ Μίμς / Amy Mims, *Κύπρος 1974 / Cyprus 1974* (δίγλ. ἔκδ., Ἀθήνα: Κέδρος, 1974).

Allen Ginsberg, [*Ποιήματα*] (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη ⟨Σύγχρονη Ποίηση, 2⟩, 1974).

Agnes Heller, *Ἡ Θεωρία τῶν Ἀναγκῶν στὸν Μάρξ*, πρόλ. Pier Aldo Rovati (Ἀθήνα: Ἐξάντας, 1975).

Heinz A. Richter, *1936-1946: Δύο Ἐπαναστάσεις καὶ Ἀντεπαναστάσεις στὴν Ἑλλάδα* [συνεργ. στὴ μτφρ. Εἰρήνη Μιχαλοπούλου], 2 ττ. (Ἀθήνα: Ἐξάντας ⟨Ἐθνικὴ Ἀντίσταση⟩, 1975).

John Lewis, *Ὁ Μαρξισμὸς τοῦ Μάρξ* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη ⟨Πολιτικὰ Κείμενα⟩, 1975).

A[lexander] S[utherland] Neill, *Τὸ Πράσινο Σύννεφο. Ὁ Τελευταῖος Ἄνθρωπος ποὺ ἔμεινε Ζωντανός: Μιὰ Ἱστορία γιὰ Παιδιὰ ἀπὸ Ἑφτὰ μέχρι Ἑβδομηνταεφτὰ Χρονῶν*, εἰκονογρ. Σόνια Ἀρακιστάιν (Ἀθήνα: Μπουκουμάνης, 1976).

Frank Dickens, *Τὸ Χρυσὸ Βιολί*, ζωγρ. Raul Dufy (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1976).

Giovanni Gandini, *Τ' Ὄνειρο τοῦ Πετράκη*, ζωγρ. Bruegel (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1976).

Pinin Carpi, *Μιὰ Νύχτα μὲ Ἀστροφεγγιά: Ἕνας Μακρὺς Περίπατος στὶς Ἐξοχὲς ποὺ ζωγράφισε ὁ Βίνσεντ Βὰν Γκόγκ*, ζωγρ. Vincent Van Gogh (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1976).

Pinin Carpi, *Τὰ Παράθυρα τοῦ Ἥλιου: Ἑφτὰ Ἱστορίες γιὰ τὰ Παράθυρα, ποὺ ζωγράφισε ὁ Ἀνρὶ Ματίς*, ζωγρ. Matisse (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1976).

Ori [Orietta Sala], *Τὸ Ἡμερολόγιο τοῦ Κόκκινου Ἥλιου*, ζωγρ. Joan Miró (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1976).

Imogen Seger, *Εἰσαγωγὴ στὴν Κοινωνιολογία: Θεωρία, Μέθοδος, Πρακτική*, πρόλ.-ἐπιμ. Βασίλης Φίλιας (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη ⟨Σύγχρονη Ἐπιστημονικὴ Σειρά⟩, 1977).

John Lewis, *Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Διδασκαλία τοῦ Κὰρλ Μάρξ* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη, 1976).

Josef Schleifstein, *Εἰσαγωγὴ στὴ Μελέτη τοῦ Μάρξ, τοῦ Ἔνγκελς καὶ τοῦ Λένιν* (Ἀθήνα: Ἐπίκουρος ⟨Θεωρητικὰ Κείμενα, 10⟩, 1976).

A[lexander] S[utherland] Neill, *Αὐτοβιογραφία: Νήλ! Νήλ! Ὀρεντζπήλ!* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη, 1977).

Donald Mitchell, *Ἡ Γλώσσα τῆς Σύγχρονης Μουσικῆς* (Ἀθήνα: Ἐπίκουρος ⟨Θεωρητικὰ Κείμενα, 11⟩, 1977).

Erich Fromm, *Ἡ Ἀνατομία τῆς Ἀνθρώπινης Καταστροφικότητας*, 2 ττ. (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη ⟨Κοινωνιολογία⟩, 1977).

Paul M. Sweezy, *Ὁ Σύγχρονος Καπιταλισμὸς καὶ Ἄλλα Δοκίμια* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη, 1977).

Thomas Kiernan, *Ψυχοθεραπεία: Θεωρίες καὶ Πρακτικὲς ἀπὸ τὸν Φρόυντ μέχρι Σήμερα* (Ἀθήνα: Ἐπίκουρος ⟨Ἄνθρωπος καὶ Κόσμος, 9⟩, 1977).

Pinin Carpi, *Τὸ Νησὶ μὲ τὰ Μαγικὰ Τετραγωνάκια: Τὸ Περιπετειῶδες Ταξίδι ἑνὸς Ναύτη στὴ Φανταστικὴ Χώρα τοῦ Πάουλ Κλέε*, ζωγρ. Paul Klee (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Ἡ Τέχνη γιὰ τὰ Παιδιά⟩, 1978).

J[erome] D[avid] Salinger, *Ὁ Φύλακας στὴ Σίκαλη* (Ἀθήνα: Ἐπίκουρος ⟨Λογοτεχνία Σήμερα, 6⟩, 1978).

Leo Huberman, *Τὰ Ὑλικὰ Ἀγαθὰ τοῦ Ἀνθρώπου: Ἡ Ἱστορία τοῦ Πλούτου τῶν Ἐθνῶν* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη, 1978).

Paul M. Sweezy, *Τὸ Παρὸν σὰν Ἱστορία: Δοκίμια καὶ Κριτικὲς πάνω στὸν Καπιταλισμὸ καὶ τὸ Σοσιαλισμό* (Ἀθήνα: ἐκδ. Μπουκουμάνη ⟨Οἰκονομία καὶ Πολιτική⟩, 1978).

Peter R. Hofstätter, *Εἰσαγωγὴ στὴν Κοινωνικὴ Ψυχολογία*, πρόλ.-ἐπιμ. Βασίλης Φίλιας (Ἀθήνα: ἐκδ. Α.Α. Λιβάνη ⟨Πολιτικὴ-Οἰκονομία-Κοινωνιολογία⟩, 1978).

Νίκος Π. Μουζέλης, *Νεοελληνικὴ Κοινωνία: Ὄψεις Ὑπανάπτυξης* (Ἀθήνα: Ἐξάντας, 1978).

Adrian Hill, *Σχέδιο καὶ Ζωγραφικὴ στὸ Ὕπαιθρο* (Ἀθήνα: ἐκδ. Ντουντούμη ⟨ Μαθήματα Ζωγραφικῆς: Πῶς νὰ ζωγραφίζετε σὲ 11 Ἑβδομάδες⟩, 1979).

Adrian Hill, *Σχέδιο καὶ Ζωγραφικὴ τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς στὸ Τοπίο* (Ἀθήνα: ἐκδ. Ντουντούμη ⟨Μαθήματα Ζωγραφικῆς: Πῶς νὰ ζωγραφίζετε σὲ 11 Ἑβδομάδες⟩, 1979).

Adrian Hill, *Σχέδιο καὶ Ζωγραφική: Πρόσωπα καὶ Σιλουέτες* (Ἀθήνα: ἐκδ. Ντουντούμη ⟨Μαθήματα Ζωγραφικῆς: Πῶς νὰ ζωγραφίζετε σὲ 11 Ἑβδομάδες⟩, 1979).

Adrian Hill, *Τὸ Σχέδιο καὶ ἡ Ζωγραφικὴ τῶν Δέντρων* (Ἀθήνα: ἐκδ. Ντουντούμη ⟨Μαθήματα Ζωγραφικῆς: Πῶς νὰ ζωγραφίζετε σὲ 11 Ἑβδομάδες⟩, 1979).

Bertolt Brecht, *Ὁ Μπάρμπα-Ἔντε*, ζωγρ. Ἀρλέτα Τσάπρα (Ἀθήνα: Ὀδυσσέας ⟨Μεγάλοι Συγγραφεῖς γιὰ Παιδιά, 1⟩, 1979).

Edmund Keeley, *Ἡ Καβαφικὴ Ἀλεξάνδρεια: Ἐξέλιξη ἑνὸς Μύθου* (Ἀθήνα: Ἴκαρος, 1979).

Rollo May [ἐπιμ.], *Ὑπαρξιακὴ Ψυχολογία* (Ἀθήνα: Ἐπίκουρος ⟨Ἄνθρωπος καὶ Κόσμος, 15⟩, 1980).

Θεοφραστος Γέρου, *Παιδεία καὶ Νεοέλληνες Διανοητές*, ἐπιμ. Λεωνίδας Βελιαρούτης, 2 ττ. (Ἀθήνα, 1980-1981).

Giorgio Manganelli, *Ἀτελεύτητο* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 26⟩, 1981).

Carson McCullers, *Πρόσκληση σὲ Γάμο* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 33⟩, 1981).

Upton Sinclair, *Ἡ Ζούγκλα* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 18⟩, 1982).

Heinrich von Kleist, *Ἡ Σπασμένη Στάμνα: Κωμωδία σὲ Δεκατρεῖς Σκηνές*, εἰσαγ. R.H. Samuel (Ἀθήνα: Ἑταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας· Ἵδρυμα Σχολῆς Μωραΐτη ⟨Θεατρικὴ Βιβλιοθήκη⟩, 1982).

Heinrich von Kleist, *Οἱ Μαριονέτες, καὶ μιὰ Μελέτη τοῦ Bernard Dort* [«Ἕνας "Γύρος τοῦ Κόσμου"», μτφρ. Βίκτωρ Ἀρδίττης], ἐπιμ. Ε.Χ. Γονατᾶς (Ἀθήνα: Ἄγρα, 1982).

Karl Marx, *Ἐγκώμιο τοῦ Ἐγκλήματος· Παρέκβαση περὶ Παραγωγικῆς Ἐργασίας*, πρόλ. Andrea Camilleri [μτφρ. Ἀνταῖος Χρυσοστομίδης] (Ἀθήνα: Ἄγρα, 1982).

Lewis Carroll, *Γράμματα στὰ Κοριτσάκια καὶ Φωτογραφίες* (Ἀθήνα: Ἄγρα, 1982).

Michael Schneider, *Νεύρωση καὶ Πάλη τῶν Τάξεων: Ὑλιστικὴ Κριτικὴ καὶ Ἀπόπειρα μιᾶς Ἀπελευθερωτικῆς Ἀναθεμελίωσης τῆς Ψυχανάλυσης* (Ἀθήνα: Κέδρος / ἐκδ. Ράππα ⟨Προβλήματα τοῦ Καιροῦ μας⟩, 1982).

Peter Bien, *Κωνσταντῖνος Καβάφης* (Ἀθήνα: Κέδρος, 1983).

Russell Hoban, *Τὸ Λιοντάρι τοῦ Μποὰζ-Γιαχὶν καὶ τοῦ Γιαχὶν-Μποάζ* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 105⟩, 1983).

Elias Canetti, *Ἡ Τύφλωση* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 122⟩, 1985).

Carlo Goldoni, *Τὸ Καινούριο Σπίτι*, εἰσαγ. Βασίλης Παπαβασιλείου, ἐργοβιογρ. σημ. Carlo Pedretti [μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση] (Ἀθήνα: Θεατρικὸς Ὀργανισμὸς Ἐποχή, 1986).

Heinrich Böll, *Οἱ Ἀπόψεις ἑνὸς Κλόουν* (Ἀθήνα: Γράμματα ⟨Λογοτεχνία, 128⟩, 1986).

Gilbert Highet, *Ἡ Κλασικὴ Παράδοση: Ἑλληνικὲς καὶ Ρωμαϊκὲς Ἐπιδράσεις στὴ Λογοτεχνία τῆς Δύσης* (Ἀθήνα: MIET, 1988).

C[live] S[taples] Lewis, *Ὁ Ἀνεψιὸς τοῦ Μάγου*, εἰκονογρ. Pauline Baynes (Ἀθήνα: Κέδρος ⟨Τὸ Χρονικὸ τῆς Νάρνια, 1⟩, 1990).

Edgar Allan Poe / Giuseppe Tomasi di Lampedusa, *Λίγεια* [μτφρ. τοῦ δεύτερου διηγήματος Νάσος Βαγενάς], πρόλ. Franz Kafka (Ἀθήνα: Στιγμή ⟨Συγγραφεῖς καὶ Μεταφράσεις, 5⟩, 1991).

Federico García Lorca, *Γέρμα* [μτφρ. στὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν παράσταση] (Ἀθήνα: Θέατρο Τέχνης - Κάρολος Κούν, 1992).

Richard Wagner, *Ἰπτάμενος Ὁλλανδός*: Ἀνδρέας Παππάς [ἐπιμ.], *Κύκλος Βάγκνερ: Ὀκτώβριος-Νοέμβριος 1992* [πρόγραμμα ἐκδηλώσεων] (Ἀθήνα: Μέγαρο Μουσικῆς Ἀθηνῶν ⟨Περίοδος Ἐξορμήσεως 1992-1993⟩ / MIET, 1992).

Richard Wagner / Friedrich Nietzsche / Wolfgang Schadewaldt / Dieter Bremer / Ἀναστασία Ζενά-